

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів четвертого року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у **другому** семестрі 2023-2024 навчального року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість викладання» «Якість освіти». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість викладання» містить 10 питань щодо роботи кожного викладача на ОП. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих. Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 6 здобувачів вищої освіти, що складає **10%** від загальної кількості здобувачів, що навчаються на четвертому курсі першого (бакалаврського) рівня освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» 2020 року. Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» здобувачами вищої освіти четвертого курсу (у відсотках)

№/		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	100	0
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	66,7	33,3
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	16,7	83,3
4	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	100	0

100% опитаних здобувачів освіти зазначили, що вони мають можливість здійснювати вільний вибір дисциплін. 83,3% респондентів відмітили, що логіка

викладання дисциплін не порушена. 66,7% опитаних здобувачів вважають достатнім обсяг практичної підготовки. Всі опитані відзначили, що їхні очікування щодо ОП співпали з реальним змістом.

Пропозиції здобувачів освіти щодо змін ОП:

1. Додати такі навчальні дисципліни: психологія, ораторське мистецтво, військові науки, національна безпека та оборона, міжнародні економічні відносини, політологія.
2. Включити практику в посольствах та консульствах.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 9 здобувачів вищої освіти, що складає 14% від загальної кількості здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» 2020 року. Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що з твердженнями «Студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» погодились переважна більшість здобувачів: 77,8% здобувачів; «Я маю можливість вільно обирати навчальні дисципліни» підтвердили 77,8%; 22,2% здобувачів погодились з твердженням, що «Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін»; «Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаюсь» підтвердили 11,1% опитаних здобувачів. Такі результати свідчать про необхідність запровадження систематичних опитувань здобувачів вищої освіти та посилення роботи з інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що з твердженням «Спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливими» повністю погоджуються 88,9% респондентів. «Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу» погоджуються 77,8% здобувачів вищої освіти; «Я отримую цей відгук дуже швидко» погоджуються 44,4% опитаних, при цьому 77,8% здобувачів засвідчили, що «Цей відгук допоміг їм прояснити речі, які вони раніше не розуміли».

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком

показало, що 77,8% опитаних здобувачів вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, вони є добре організованими та підготовленими до занять, 55,6% здобувачів підтвердили, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність. У сукупності 77,8% здобувачів погоджуються, що отримують корисні поради, вичерпні консультації; в той час як 84,7% респондентів підтверджують, що вони мають можливість оцінювати роботу викладачів, 22,2% частково погодились з даним твердженням.

З твердженням «Моє навчання належним чином готує мене до сучасної кар'єри за моєю спеціальністю» цілком погодились 66,7%, частково погодились 22,2% здобувачів. 77,8% респондентів 4 курсу в цілому згодні з думкою, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання та якісно пояснюють ключові поняття – 88,9%. З твердженням, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою цілком згодні 66,7% опитаних; 77,8% здобувачів вважають, що методичне забезпечення самостійної роботи є цілком достатнім.

77,8% здобувачів згодні з твердженнями, що необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними, 88,9% підтвердили, що вони мають стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів. 77,8% респондентів погодились, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між здобувачами і представниками факультету; 77,8% здобувачів мають доступ до важливої інформації і даних щодо курсів та успішності.

З твердженням, що розклад занять є ефективним та зручним погоджуються у цілому 66,7% здобувачів вищої освіти.

Слід зазначити, що 77,8% здобувачів погоджуються, що поінформовані щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів, щодо порядку перескладання – 88,9%. В цілому 77,8% здобувачів ознайомлені з порядком процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності; при цьому 77,8% здобувачів поінформовані щодо процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті.

Разом з тим, із твердженням «Я ознайомлений із роботою психологічної служби університету» погодились 44,4% здобувачів; з твердженням «Загальне ставлення викладачів було об'єктивним і неупередженим» у цілому погодились 88,9% опитаних здобувачів. Крім того, у цілому 77,8% здобувачів вказали, що усі навчальні дисципліни за ОП викладаються українською мовою.

На запитання «Що Вам подобається в університеті?» здобувачі четвертого курсу надали наступні відповіді:

- Різноманітність предметів, ставлення викладачів до студентів.
- Достатня підготовка для якісного аналізу міжнародних подій, дискусій з фахівцями у сфері міжнародних відносин.

- Компетентність викладачів, високий рівень освіти, доброзичливість.
- Можливість дискутувати та обговорювати різні точки зору.

На запитання «Що Вам не подобається в університеті?» були отримані такі відповіді:

- Організаційні моменти, запізно надається розклад занять;
- Відсутність партнерських програм із різними інституціями для проходження практики;
- Ремонт в деяких аудиторіях.

Разом з тим пропозицій від здобувачів освіти щодо діяльності університету не надійшло.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

1. Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань здобувачів з проблем забезпечення якості освіти.
2. Розглянути можливість посилення практичної складової підготовки здобувачів, зокрема, за рахунок впровадження більше активних методів викладання та навчання (симуляції, практика перекладу документів, зустрічі з українськими послами, урядовцями, політиками).
3. Посилити роботу щодо інформування здобувачів освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.
4. Посилити роботу щодо інформування здобувачів освіти стосовно проходження практики в різних інституціях, пов'язаних зі спеціальністю.

4. Результати опитування за анкетною «Якість викладання»

В опитуванні взяли участь 10 здобувачів вищої освіти, що складає 15% від загальної кількості здобувачів, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» 2020 року.

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості викладання показали високу ступінь задоволення здобувачів. 90% опитаних здобувачів оцінили вивчені дисципліни як важливі.

«правила гри» як чесні (у тому числі обізнаність зі списком рекомендованої літератури на початку занять), дисциплінованість викладачів як високу (у тому числі вчасно перевіряють письмові роботи 100% викладачів).

«Відмінно» та «добре» оцінена робота таких викладачів, як О.В. Сніговська, Д.І. Мігдальський, О.В. Велика, К. І. Кулешова, Ю.М. Тарасюк. Разом з тим, не значна частина опитаних (близько 10%), поставили оцінки «задовільно», «погано» та «дуже

погано» за певними позиціями таким викладачам як Ю.І. Майстренко Г.В. Грабіна, В.А. Дубовик. Отже, є потенціал для особистого росту викладачів програми зокрема щодо унаочнення матеріалу, уміння мотивувати та створювати комфортне середовище, наявність зворотного зв'язку, використання активних методів проведення занять.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету МВПС, гаранта освітньої програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми, а також до кожного викладача.

За результатами анкетування рекомендовано посилити роботу щодо унаочнення матеріалів лекцій, впровадження активних методів навчання, підтримки зворотного зв'язку, а також за організації навчального процесу в цілому, надання розкладу здобувачам за кілька тижнів до початку семестру, а не за тиждень, як це практикується на спеціальності.